

Javna tribina

"Budućnost isporuke toplotne energije u Zenici"

Univerzitet u Zenici, 22.1.2026

Značaj sistema daljinskog grijanja za razvoj grada Zenice

doc.dr. Ernad Bešlagić

Mašinski fakultet Univerziteta u Zenici

Daljinsko grijanje kao urbani standard

- Vodovod
- Kanalizacija
- Odvoz otpada
- Javna rasvjeta
- **Daljinsko grijanje**

Urbana sredina se ne definiše samo brojem stanovnika, nego infrastrukturom koja omogućava kolektivni život.

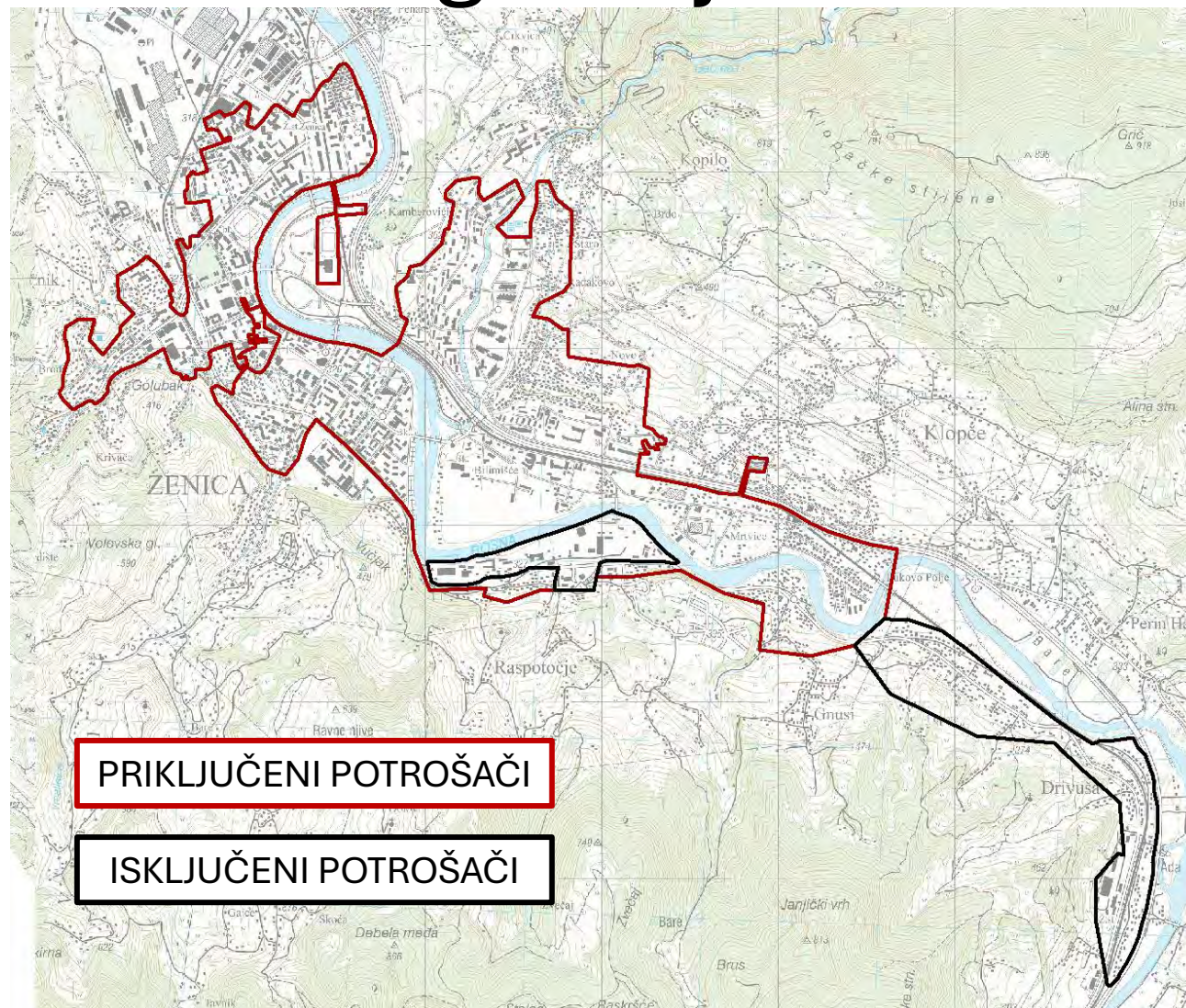
Daljinsko grijanje je dio tog urbanog minimuma, isto kao vodovod ili kanalizacija.

Da li je grijanje zaista problem u Zenici?

- Manji dio domaćinstava koristi daljinsko grijanje
- Najveći problemi traju 1–2 mjeseca godišnje
- Postoje i druge, individualne alternative

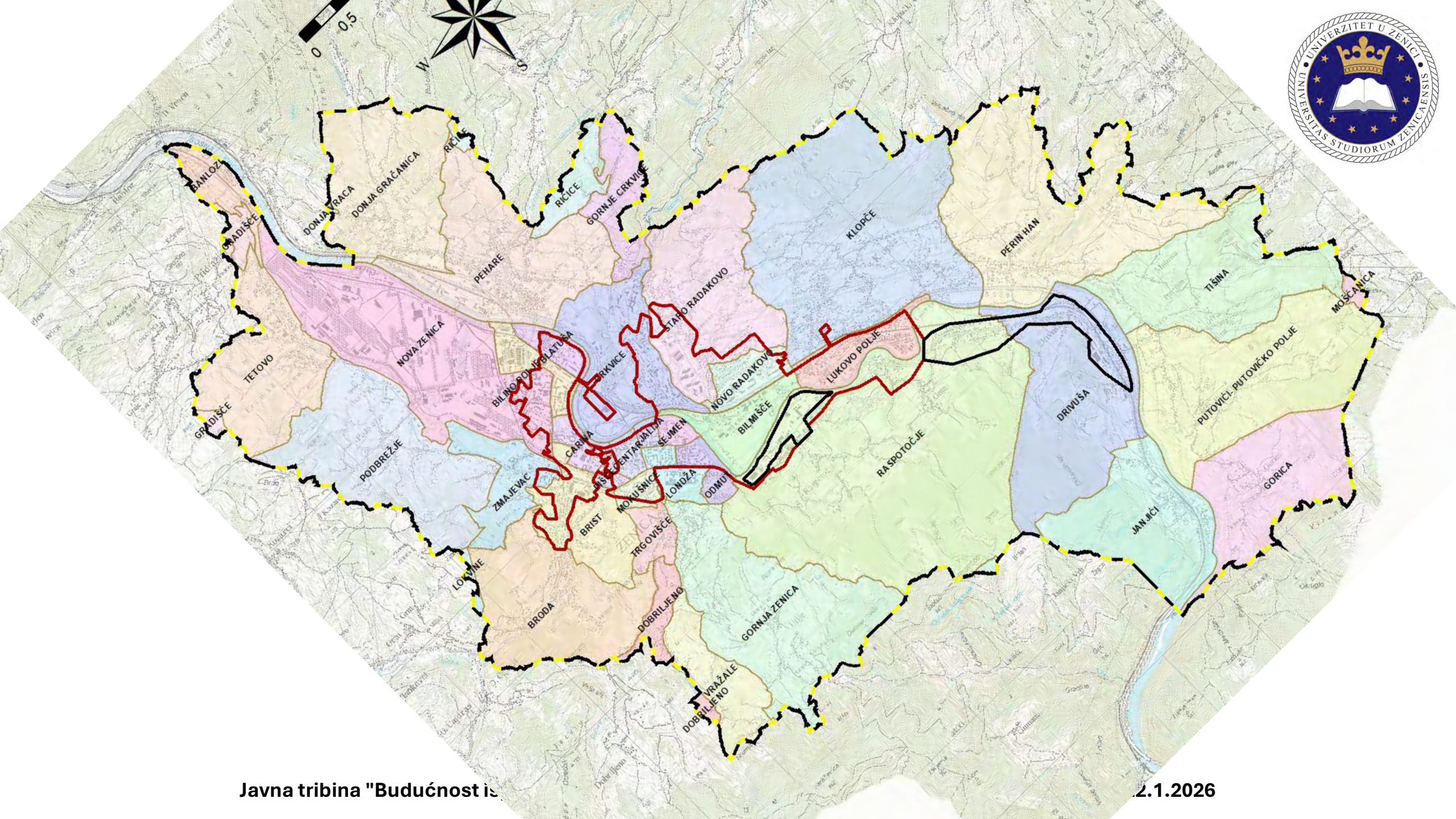
Koliki dio grada je vezan za daljinsko grijanje?

PRIKLJUČENI POTROŠAČI

ISKLUJUČENI POTROŠAČI

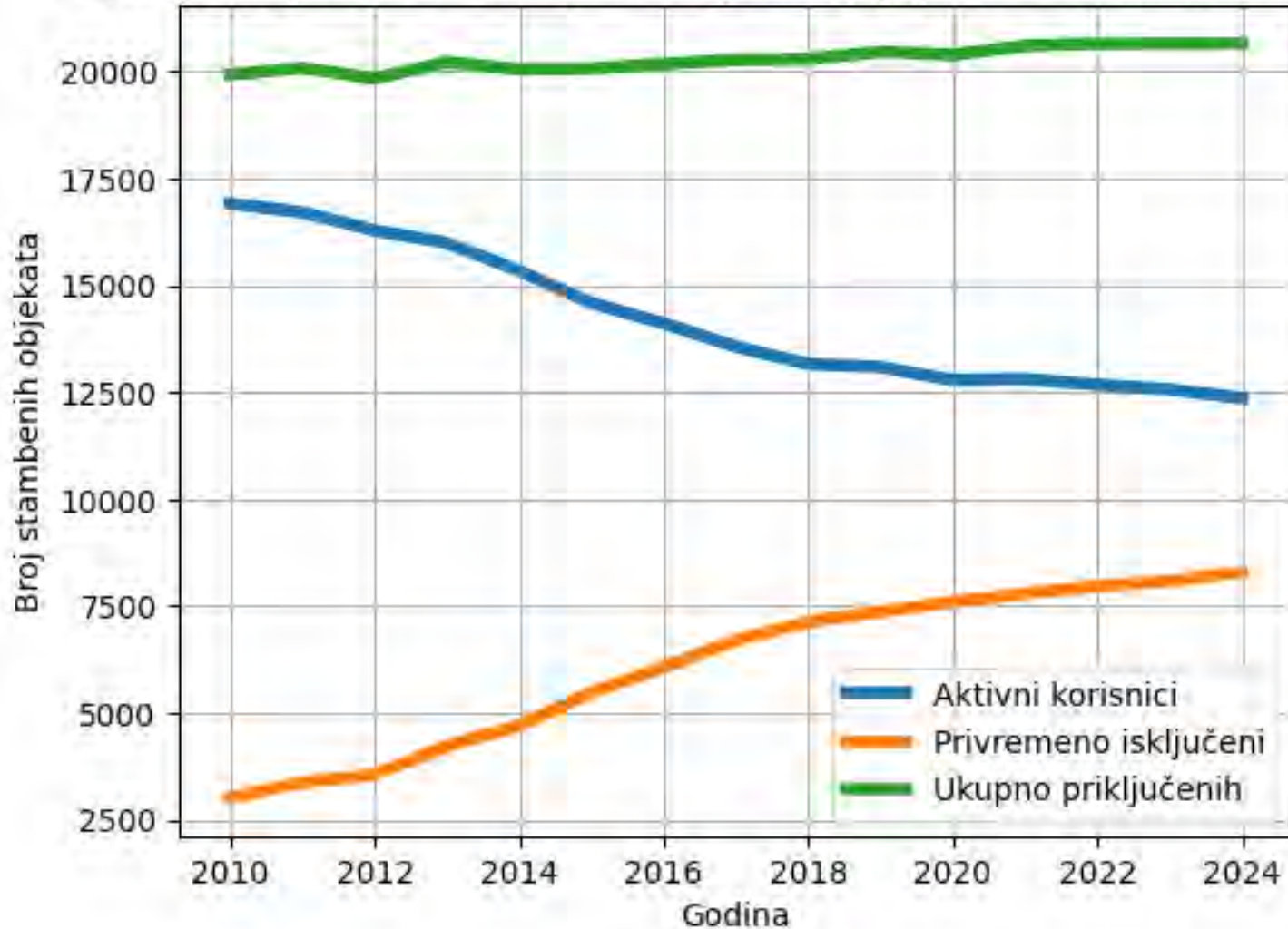
- **≈ 20.600** stambenih objekata priključenih na mrežu
 - **≈ 40.000** domaćinstava u Zenici
 - **oko 50% domaćinstava je** obuhvaćeno sistemom
- * procjena na osnovu dostupnih podataka

Korištenje sistema daljinskog grijanja u Zenici (2010–2024)

Kretanje broja korisnika sistema daljinskog grijanja u Zenici (2010–2024)

- Sistem postoji, ali se „povlači“ iz svakodnevnog života grada.
- Kad se posmatra ovaj trend, logično je pitanje – čime se ovaj sistem zamjenjuje?
- Grad polako prelazi sa kolektivnog sistema na individualna rješenja – i to je dugoročno razvojni problem.

Koje su alternative?

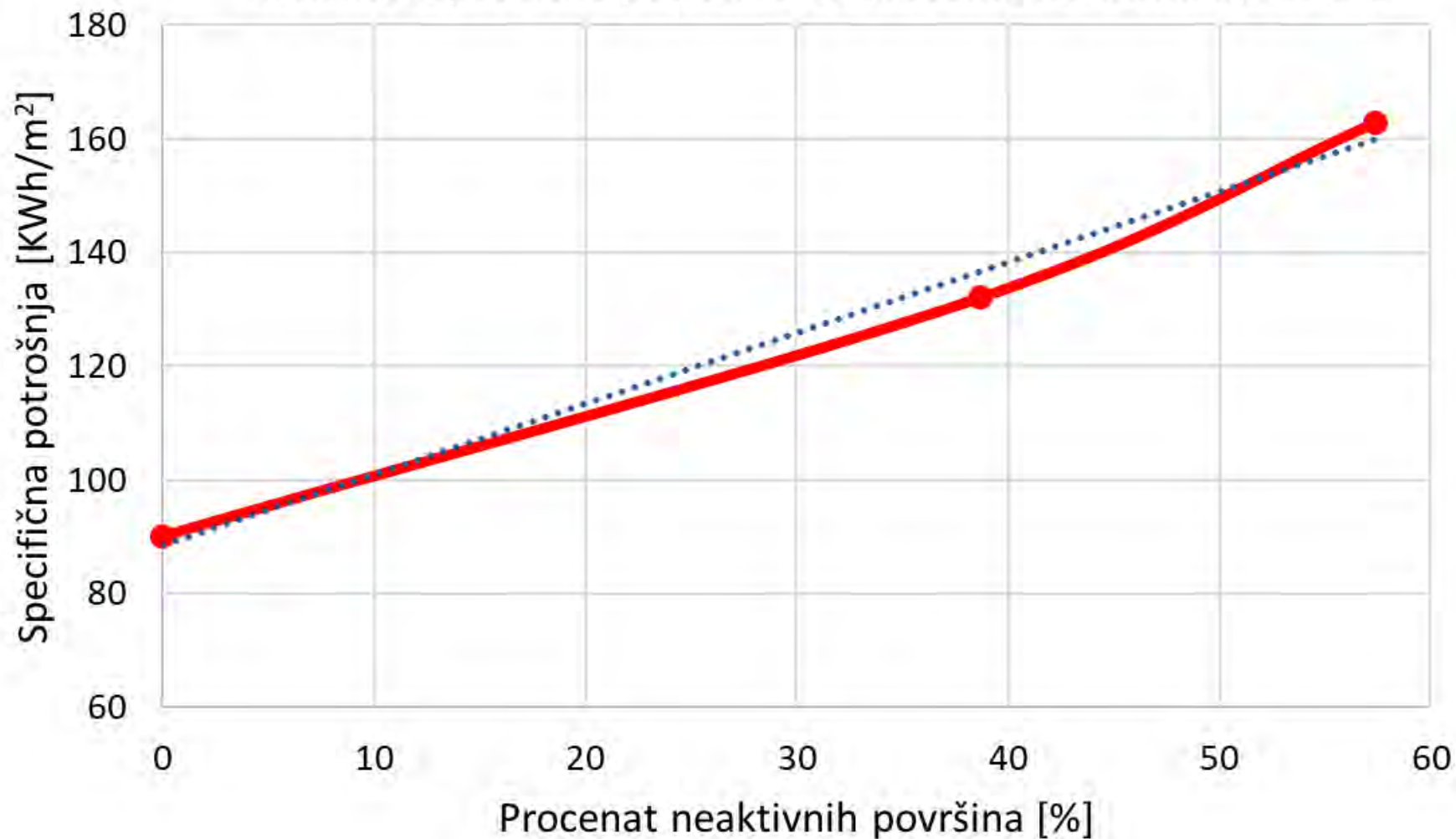
- Individualna ložišta (ugalj, drva, pelet)
- Električna energija (klime, konvektori, grijalice, toplotne pumpe)
- Kombinovana i privremena rješenja
- Ono što je racionalno rješenje za pojedinca, dugoročno postaje neracionalno rješenje za grad.

Koje su alternative?

Zavisnost specifične potrošnje od procenta neaktivnih površina

Daljinsko grijanje: problem ili razvojna prilika za grad?

Kako jačanje sistema daljinskog grijanja utiče na razvoj Zenice?

Energetska efikasnost kao razvojna šansa

- Manji gubici energije
- Efikasnije zgrade
- Manji troškovi na nivou grada

Daljinsko grijanje i kvalitet urbanog života

- Stabilno grijanje
- Zdraviji okoliš
- Ugodniji javni prostori

Komunalna infrastruktura i demografski trendovi

- Atraktivnost grada
- Sigurnost za nove stanovnike
- Preduslov za nove investicije

Daljinsko grijanje kao platforma održivog razvoja

- Održivi razvoj podrazumijeva odgovorno korištenje prostora i resursa uz očuvanje okoliša i kvaliteta života.
- Daljinsko grijanje omogućava takav razvoj kroz planska, kolektivna i dugoročna rješenja.

Daljinsko grijanje je razvojna odluka

- Ako sve ovo pokušamo svesti na jednu poruku, onda je ona vrlo jednostavna:

Daljinsko grijanje nije samo tehničko ili sezonsko pitanje, nego razvojna odluka grada.

- Način na koji se odnosimo prema ovom sistemu govori o tome kakav grad želimo biti – kratkoročno snalažljiv ili dugoročno planski.

Izbor koji stoji pred gradom

Stihijski razvoj

- Individualna rješenja
- Veći pritisak na okoliš
- Gubitak urbanih funkcija

Kolektivni razvoj

- Obnovljen sistem
- Energetska efikasnost
- Jači urbani identitet

Pitanje nije da li možemo – nego šta želimo

Kako želimo da se Zenica razvija u narednih 20–30 godina?

Daljinsko grijanje je sigurno dio tog odgovora.